

Матвєєва Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Питання інноваційного розвитку підприємств, на сьогоднішній день є одним із найважливіших факторів, що визначають місце, роль та розвиток підприємства. Глобальна криза яка є результатом пандемії COVID-19 та повномасштабної війни в Україні, змушують вносити зміни в різні сфери діяльності підприємств, у тому числі і щодо проблем управління інноваційним розвитком. Інновації є найважливішою рушійною силою розвитку економіки в цілому країни і підприємства безпосередньо. Крім того, актуальність теми визначена динамікою самого ринку, а також важливістю підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств, які на ньому функціонують. У зв'язку з цим можна констатувати наявність проблеми, пов'язаної з низькою конкурентоспроможністю, спричиненою низьким рівнем інноваційного розвитку сучасних підприємств.

Першорядною причиною нинішніх змін та тенденції до якнайшвидших інноваційних перетворень є головна перспектива ринку – організація ефективного механізму широкомасштабного залучення вітчизняного та іноземного капіталу, а це можливе лише з однією умовою, а саме ефективне функціонування підприємницької діяльності. Інноваційний шлях розвитку економіки нашої держави пов'язаний із тісною ефективною взаємодією сучасної науки та підприємництва.

Поняття інновації в економічну науку було введено на початку минулого століття Й. Шумпетером [4]. Термін «інновації» використовується в багатьох контекстах, але загальне визначення можна сформулювати так – це процес змін, що відбуваються в часі та просторі. Інновація є будь-яким нововведенням, яке безпосередньо гарантує оновлення процесу чи товару з метою підвищення ефективності реалізації продукції чи послуг. Як відомо, головною відмінністю інновацій є можливість отримання комерційної вигоди. У більш вузькому сенсі визначення інновації охоплюють лише поняття впровадження нового або значно покращеного продукту чи процесу.

У рамках вивчення інноваційного розвитку, як чинника підвищення конкурентоспроможності підприємства, важливо звернути увагу на ключові ознаки, а також характер інновацій, їх сферу поширення, а також структуру діяльності. Ці ознаки пов'язані з проведенням інноваційних удосконалень підприємств, тобто управління, технічне забезпечення, виробництво та соціальне становище працівників [3].

Отже, цілком реально визначити рівень впливу інноваційного розвитку на конкурентоспроможність. При цьому доцільно активно розвивати такі інновації [2]:

– управлінські інновації, що чинять величезний вплив на організаційні заходи щодо аналізу витрат, ціноутворення та якості роботи. Це допомагає, надалі розробляти нові методи та інструменти управління;

– технологічні інновації, що дозволить за рахунок удосконалення використовуваних технологій та впровадження принципово нових технологій виробляти найбільш конкурентний товар;

– соціально-економічні інновації, що дозволить оптимізувати фінансовий стан компаній;

– організаційні інновації, що дозволить впроваджувати нові організаційні методи, за допомогою яких удосконалюється взаємозв'язок підприємства з іншими компаніями на ринку.

Результативний інноваційний розвиток економіки зумовлює зовнішні та внутрішні чинники, наприклад, попередні державні заходи підтримки, достатній резерв фінансових, матеріально-технічних засобів, наявність сприятливого інвестиційного клімату У контексті необхідності розробки інноваційної стратегії слід визначити пріоритетні напрями розвитку (нові типи продуктів, ринки, напрями діяльності тощо) на основі маркетингових досліджень, аналізу ринкових умов, ринкових сегментів для визначення комплексу альтернатив за всіма напрямками діяльності змін, при цьому відбувається ранжування сегментів за ступенем важливості для підприємства [1].

Отже, можемо зробити висновок, на сьогоднішній день інноваційна діяльність підприємства, вважається основним фактором розвитку, що веде до збагачення ринку новими високоякісними продуктами та послугами, та до організаційних перетворень діяльності підприємства як на макро-, так і на

мікрорівнях. Абсолютна більшість визначень науковців сходяться на тій думці, що інновації – це завжди прогрес, та слід представляти інновацію як відповідний процес, що охоплює всю діяльність, пов'язану зі створенням ідеї, створенням винаходу, а потім із впровадженням дійсно нового продукту чи процесу [2].

Проте організація інноваційного процесу на багатьох підприємствах України значно гальмується через складні поточні економічні умови, що характеризуються високим рівнем невизначеності, тому на перше місце виходить необхідність розробки та вжиття активних дієвих заходів щодо стимулювання інноваційного розвитку сучасних вітчизняних підприємницьких структур.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Романова Л.П. Науково-методичний підхід до формування механізму управління розвитком інноваційного потенціалу підприємства. *Innovation and Sustainability*, 2022. № 4. С. 30-38. <https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.30.38>
2. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Халецька В.В. Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку вітчизняних суб'єктів підприємництва в кризових умовах. *Інвестиції: практика та досвід*, 2022. № 24. С. 5-11. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.24.5>
3. Ковпака А. Інноваційний розвиток країни як рушійний чинник підвищення національної конкурентоспроможності. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2021. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/meu_2020_2_2_17.
4. Schumpeter, Joseph A. (1947). «Theoretical problems: theoretical problems of economic growth». *The Journal of Economic History. Economic History Association*. 7(51), 1-9, Supplement: Economic Growth: A Symposium (1947): <https://doi.org/10.1017/s0022050700065189>

Матюшина М. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ

Організація торгівлі є сукупністю упорядкованих і взаємодіючих організаційних елементів, якими є торговельні підприємства, організації тощо, які утворюють цілісну систему, а також комплекс цілеспрямованих організуючих дій, що забезпечують функціонування торгівлі.

Рух товарів відбувається на товарному ринку, інфраструктура якого сприяє «взаємодії між виробниками і споживачами, попитом і пропозицією. Від того, наскільки чітким та сучасним є цей механізм, значною мірою залежить ефективність функціонування як окремого підприємства, так і всієї економіки країни.